

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/79

T.C.
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2005/4902
Karar No. 2005/6826
Tarihi: 27.06.2005

- **İNŞAAT İŞİNDE ASGARİ İŞÇİLİK ORANI**
- **ASGARİ İŞÇİLİĞİN MALİYET BEDELİNİN %25 EKŞİLTİLMESİYLE BELİRLENMESİ**

ÖZETİ: Buna göre bina inşaatı işinde Kurumca yapılacak ilk değerlendirme aşamasında, asgari işçilik oranları %25 eksiltilerek uygulanır. Kuruma bildirilmiş olan işçilik, yaklaşık maliyet bedeline veya toplam istihkak tutarına asgari işçilik oranlarının %25 eksiği ile uygulanması sonucu bulunacak asgari işçilik tutarından fazla olduğunda hemen ilişiksizlik belgesi verilecek, az olduğunda ise sigorta müfettişi incelemesi istenecektir. Sigorta müfettişince inceleme yapılmaya başlandıktan sonra ise asgari işçilik oranları %25 eksiltilerek uygulanmayacaktır.

DAVA: Davacı, işçilikten kaynaklanan prim borcu olmadığına tespiti ile aksi yöndeki Kurum işleminin iptaline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükmün taraf vekillerince temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Nurten Mursal tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Davacı işveren, bina inşaatı işinde eksik işçilik bildiriminden dolayı Kurumca hakkında tahakkuk ettirilen prim ve eklerini borçlu olmadığına tespitini istemiştir.

Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan keşiften sonra bilirkişi raporuna dayanılarak istemin kabulüne karar verilmiş ise de bu sonuç usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

Yargıtay Kararları

506 sayılı Yasanın 79. maddesi ve diğer hükümler birlikte değerlendirildiğinde, Kuruma kendisine bildirilen ve bildirilmeyen işçilik yönünde inceleme yetkisi açıkça verilmektedir. 6.8.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı yasadaki önceki durum bu merkezde olduğu gibi 506 sayılı Yasada değişiklik getiren 4958 sayılı Yasanın 37. ve 49. maddeleri gereğince de Kurumun ölçüleme hakkının bulunduğu açıktır. Y.H.G.K.'nın 21.11.2001 günlü, 2001/965 esas, 2001/1038 karar sayılı kararı da aynı yöndedir. Kurum, işin genel niteliğini, işte kullanılan teknik yöntemleri, işin büyüklüğünü, tamamlama süresini, işyeri koşullarını, istihkak tutarlarını, kısaca işçilik bildirilmesi gereken işle ilgili tüm verileri, kurum genelgelerinde gözetmek, gerekirse emsalleriyle kıyaslamak, mahallinde işi bizzat denetlemek, sonuçta işle ilgili tüm verileri dikkate alınarak bildirilmesi zorunlu işçilik oranını ve miktarını saptamak yetkisine sahiptir.

16.1.2004 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigortalar Kurumu Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 38. ve devamı maddelerinde ve davalı Kurumun ilgili Genelgelerinde de belirtildiği şekilde özellikle kaçak sigortalılığın yoğunlaştığı inşaat sektörü ele alınarak özel bina inşaatlarına ve ihale konusu işlere ilişkin işyerlerinin hepsinde müfettiş incelemesi yapılması yerine, Kurumca belirlenen bir barajın üstünde bildirimde bulunanların incelemeye alınmasından vazgeçilmesi ve barajın altında bildirimde bulunanların da incelemeye sevk edilmesi yolu benimsenmiştir. Buna göre bina inşaatı işinde Kurumca yapılacak ilk değerlendirme aşamasında, asgari işçilik oranları % 25 eksiltilerek uygulanır. Kuruma bildirilmiş olan işçilik, yaklaşık maliyet bedeline veya toplam istihkak tutarına asgari işçilik oranlarının %25 eksiği ile uygulanması sonucu bulunacak asgari işçilik tutarından fazla olduğunda hemen ilişiksizlik belgesi verilecek, az olduğunda ise sigorta müfettişi incelemesi istenecektir. **Sigorta müfettişince inceleme yapılmaya başlandıktan sonra ise asgari işçilik oranları %25 eksiltilerek uygulanmayacaktır.**

Somut olayda 3.6.2002 tarihli **müfettiş incelemesi yapılmıştır.** Hükme esas alınan 22.11.2004 tarihli bilirkişi Kurulu raporunda ise keşif sonucu belirlenen %6 işçilik oranına, müfettiş incelemesi yapılmış olmasına rağmen, %25 indirim uygulanarak sonuca ulaşılması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 27.6.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.